

UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE „NICOLAE TESTEMIȚANU” DIN REPUBLICA MOLDOVA

REZUMATUL RAPORTULUI ȘTIINȚIFIC *pentru anul 2023*

Cifra proiectului: 20.80009.8007.29

**Titlul proiectului: Studiul epidemiologic al patologiilor endocrine cu
răspândire largă în populație (diabet zaharat, obezitate) în Republica Moldova
și strategia managerială
*Programul de Stat***

Conducător de proiect: VUDU Lorina

Acest Proiect de Stat a studiat prevalența maladiilor metabolice – diabetul zaharat, prediabetul, obezitatea, dislipidemiile, în populația generală a Republicii Moldova. Cercetarea a inclus abordarea multidirecțională a populației investigate.

Rezultatele noastre arată prezența diferitor tipuri de disglucemii la populația țării, cu prevalența mare a prediabetului și diabetului necunoscut și care constituie: 29,6 % - prediabetul, din care 16,8 % sunt persoane cu alterarea glicemiei bazale; diabetul zaharat – 10,8 %, din care 1,6 % diabetul nou depistat. Majoritatea persoanelor cu prediabet au exces ponderal, obezitatea abdominală, HTA, dislipidemii.

Numai o treime din persoane investigate au IMC în limitele normale, o treime din persoane sunt supraponderale, 25 % au obezitatea de gr 1. Persoane cu IMC crescut au mai mare șanse să dezvolte DZ 2. Divizarea persoanelor privind CA, a arătat că 75 % din B și 77 % din F au obezitatea abdominală, care este un predictor al riscului de dezvoltare a DZ de tip 2.

Dislipidemia este considerată un factor de risc modificabil de DZ. Studiul nostru a arătat că mai mult de 60 % din investigați au concentrațiile crescute de colesterol total; mai mult de 55 % au nivelul crescut de LDL-C, iar non-HDL-C, care este un predictor puternic de BCV și indică în mod deosebit evenimentele coronariene, a fost crescut la mai mult de 70% din persoane investigate.

Studierea riscului de dezvoltare a DZ (Findrisc) a arătat că 16 % din cei investigați au risc moderat de dezvoltare a DZ (1 din 6 are risc de a dezvolta maladia în următorii 10 ani); 14 % au risc înalt (33 % au risc de a dezvolta maladia în următorii 10 ani), iar 4 % au risc foarte înalt, ceea ce constituie că în următorii 10 ani jumătate din acestea persoane vor dezvolta diabetul.

Evaluarea riscului cardiovascular utilizând scala SCORE, a arătat că riscul ușor și moderat au câte 40 % din persoane investigate, 13 % au risc crescut și 4 % - foarte crescut. Folosirea scalei SCORE2 a schimbat repartizarea persoanelor după diferit grad de risc, majorând numărul persoanelor cu riscul crescut de evenimente fatale și non-fatale. Conform SCORE2, deja numai 18 % din persoane au fost referite la risc scăzut iar 42 % - la risc crescut, ceea ce va cere revizuirea tratamentului persoanelor cu risc cardiovascular.

Studierea statusului mintal la persoane cu diabet a descoperit prezența dereglărilor anxioase și depresive, ceea ce are efect negativ referitor la evoluția bolii de bază și înrăutățește calitatea vieții acestor persoane. Studiul argumentează necesitatea abordării sistemice de diagnostic precoce și profilaxie a acestor maladii.

UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU” DIN REPUBLICA MOLDOVA

SCIENTIFIC REPORT SUMMARY

year 2023

Project number: 20.80009.8007.29

Project Title: Epidemiological study of endocrine pathologies(diabetes, obesity) widespread in the population in the Republic of Moldova and management strategy
State project

Project leader: VUDU Lorina

This State Project studied the prevalence of metabolic diseases - diabetes, prediabetes, obesity, and dyslipidemias in the general population of the Republic of Moldova. The research included a multidirectional approach to the investigated population.

Our results show the presence of different types of dysglycemia in the country's population, with a high prevalence of prediabetes and undiagnosed diabetes, as follows: 29.6% - prediabetes, of which 16.8% are people with altered basal glucose; diabetes – 10.8%, of which 1.6% newly diagnosed diabetes. Most people with prediabetes have excess weight, abdominal obesity, hypertension, and dyslipidemia.

Only 1/3 of the people investigated have a BMI within normal limits, 1/3 of the people are overweight, and 25% have grade 1 obesity. People with an increased BMI are more likely to develop DM 2. The division of people by abdominal circumference showed that 75 % of males and 77% of females have abdominal obesity, which is a predictor of the risk of developing type 2 DM.

Dyslipidemia is considered a modifiable risk factor for DM. Our study showed that more than 60% of those investigated have elevated concentrations of total cholesterol; more than 55% have elevated LDL-C, and non-HDL-C, which is a strong predictor of CVD and particularly indicative of coronary events, was elevated in more than 70% of people investigated.

The study of the risk of developing DM (Findrisc) showed that 16% of those investigated have a moderate risk of developing DM (1 in 6 is at risk of developing the disease in the next 10 years); 14% are at high risk (33% are at risk of developing the disease in the next 10 years), and 4% are at very high risk, which means that in the next 10 years, half of these people will develop diabetes.

The assessment of cardiovascular risk using the SCORE scale showed that 40% of the investigated persons have low CV risk, 40% - moderate risk, 13% have high risk, and 4% - very high risk. After applying SCORE2, the distribution of people according to different degrees of risk changed, increasing the number of people at high risk of fatal and non-fatal events. According to SCORE2, already only 18% of people were referred to low risk, and 42% - to high risk, which will require a review of the treatment of people with cardiovascular risk.

Studying the mental status of people with diabetes has revealed the presence of anxiety and depressive disorders, which have a negative effect on the evolution of the underlying

UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE „NICOLAE TESTEMIȚANU” DIN REPUBLICA MOLDOVA

disease and worsen the quality of life of these people. The study confirms the need for a systemic approach in the early diagnosis and prophylaxis of these diseases.